

Josu Jon Imaz

EAJko Europako parlamentarioa

Espainiar alderdiak norgehiagoka

■ Otsailaren 5ean Belgikar Estatu Kontseiluak hartutako erabakiak Gobernu Espainiarraren erreakzio sutsua eragin du. Belgikako epaile erakunde gorenak Moreno eta Garcia ustez ETAKideak diren horien estradizioari uko egiteak Bellochen erantzun bizia ekarri zuen. Erresumen hiriburuko tertuliakideek ezer gutxi aipatu dute ukapen honen arrazoiei buruz.

«Talde armatuari laguntza ematea» izan zen Belloch jaunak gidatzen dituen zerbitzuek agertzen zuten delitua Belgikar Estatuari estradizioa eskatzeko garaian. Txapuz nabarmena. Delitu horrek ez du isladarik inguru horietan. Baina ez dezagun pentsa hau Belgikan bakarrik gertatzen den bitxikeria denik. Holandar legegizon ezagun batek orain aste batzuk zionaren arabera, moeta honetako eskaerak ez zuen inoiz harrerarik izango bere Estatuan ere.

Bat nator Europar inguru judizial amankomunaren behararekin. Schengen-eko akordioak derrigorrez era honetako garapena behar du luke. Zentzugabekeria litzateke mugaren irekizte prozesu bat bultzatzea, era berean delituen eta estradizioen espazio edo gune amankomun bat garatuko ez balitz. Baina hau lortzeko bide bakarra akordioarena, errespetoarena eta elkar-konfidantzaarena da. Bellochen erreakzioak, eta ondoren Europar Parlamentuan PSOE eta PPK bultzatutako erresoluzioaren onarpenak ezer gutxi laguntzen du honetan.

Hala ere egun hauetan beste bitxikeria bat gertatu izan da, eta gure inguruko komunikabideetan islada gutxi izan duena. Batez ere Moreno eta Garciaen estradizioaren galak izan duenarekin konparatuz gero. Europar Parlamentuak erresoluzio hura onartu eta handik ordu gutxietara, Espainiako Entzutegi Nazionalak uko egin zion Alemaniak eskatutako Otto Remer nazi ohiaren estradizio eskaerari.

Gogora dezagun Remer, 1994ko ekainean Espainian atxilotua, Hitler-en segurtasunaren arduraduna izan zela nazismoaren garaian. Ezezkoaren arrazoiak honela dio: nazismoaren alde aritzea ez omen da delitua Estatu Espainiarraren legeetan, eta estradizio bat gauzatzeko guztiz beharrezkoa omen da errudunari leporatzen

Hobe izango luke Espainiar gobernuak bere ekintza judizialen prestakuntza hobetuko balu. Eta zergatik ez, giza eskubideei zor zaien errespetatuaren betetze horretan saiatu

zaion delitua bi Estatuetak lege-rian jasota egotea. Zera da, Belgikako Estatu Kontseiluak argudio bezala erabili duen berbera. Ez al du honek Espainiar Gobernuaren erreakziorik sortu? Ez al ditu Espainiar Gobernuak erakunde judizialaren arduradunak presionatu behar Belgikari eskatzen dion erabaki aldaketa. bera lortu ahal izateko? Itxurakeria gehiegi.

Bestalde, azken aste honetan Westendorp ministroak orain arte agertutako histeria maila gehitu du. Espainiak ez omen du Europar Batasunaren erreformarako ituna baieztatu «ez bada judizial

kooperazio maila gehitzen Estatu kideen artean». Mehatxu hau zentzugabekeria huts bat besterik ez da. Kooperazio maila horren hobekuntza behar-beharrez Estatu arteko gailur horren helburu nagusi bat izango delako, hala definitzen baita azken hilabeteetan prestatuak izan diren dokumentu eta proposamen guztietan. Europar Parlamentuak berak, orain hilabete batzuk ere politika honen komunitarizazioa, hirugarren zutabea deritzona, proposatu zuen gailur honen helburutzat. Beraz, ongi daki Westendorp jaunak berak botatako hordagoa konponbidean dagoela.

Hemendik hamabost hilabeteetara, Maastricht-en erreforma aztertu behar duen gailurra bukatzen denean, Espainiar Gobernuak botatuko mehatxua guztiz ahaztua izango dugu. Westendorp berak ere beharbada beste funtzio batzuk izango ditu ordurako. Hala ere ez dut uste berak eta Bellochek sortutako tirabira guzti honen Europar Batasunaren onerako balioko duenik, ezta ere Estatu arteko kooperazioa bultzatzeko beharrezkoa den konfidantza maila gehitzeko.

Guzti hau sasisu bat besterik ez da izan, hauteskundeetan lau boto aktibatzea helburutzat duena. Hobe izango luke Espainiar gobernuak bere ekintza judizialen prestakuntza hobetuko balu, honelako lardaskeriek bere kanpo irudia gehiago zikindu ez dezaten. Eta zergatik ez, giza eskubideei zor zaien errespetatuaren betetze horretan saiatu. Ez dut uste azken honek antzeko gaietan Espainiari kalte egingo liokeenik. ■

Txillardegi

Chiapas berriro

Le Monde Diplomatique-ren *Manière de voir* 29-ak artikulu luze bat dakar Chiapas egoeraz: *Ombres de guerre sur le Chiapas* (Maurice Lemoine idatzia).

Dena errepikatzea ezina da. Laburtzea ere, arriskugarri. Onena, ahalean, artikulu bera irakurtzea.

Ohar pare bat egin nahi nuke, halaz ere.

«Edonon miseria nagusi», dio Lemoinek. Eta honetatik hasi behar da, dudarik gabe.

Zapatisten indar harrigarria ere azpimarratu beharra dago: Chiapas udalen % 50 ia-ia kontrolatzen du EZLNk.

Baina prentsa ofizialak ahanzi ohi duen alderdia azpimarratuko dut nik: zapatistena «*est une armée de paysans indiens*», laborari indioz osatutako herri-harmada bat. Eta Lemoineren beraren hitzez esateko: «Bai gerlakoan bai bakan, *mogimendu indioa* gailen».

Mexikar harmada federalak, Guatemalarekiko mugan kokatu du bere gotorlekua. Mugaz bi aldeetan mayatarrak baitaude.

Oraindik adierazgarriago: «Indigenak —dio Lemoinek bere hizkeraz— elkarraditzen dira *beren hizkuntzaz*, barre egiten dute beren artean; eta gero beretako batek, guri begira, hau dinosku espainieraz serio-serio... Zapatistak indioak dira; ez *campesino* soil eta abstraktoak.

Gobernari iraultzaileari, bestalde, Abendaño deritzo! Zein euskaldun ez da poztuko?

Ramon Labaien

Nazioaren ordezkari

Hauteskunde bezpera eta atsedean. Bazen garaia, denetarik pittin bat entzun ondoren, buruan sortutako nahasketak txukuntzeko. Asteazkenean eta Zaragozan, ez zen argi ikusten, Zezen Plazako hura, Julio Iglesiasen hitzaldia zen edo Aznarren kantaldia. PP eta alprojakeria, horra hor falta zitzaigun bikotea, Gonzalez eta Antonio Banderasek osatzen dutena borobiltzeko. Bi kasuetan eta besteak beste, bi arrazoi ez PPri eta ez PSOeri botorik emateko. Eta bitartean komunikabideez zapalduak, Euskal Herriaren errealitateak babesten. Azpimarratuz zergatik botoa eusko alderdieri eta zertara goazen Madrilerara, ikusi Aznar izanen dela hurrengo Monkloan edo Felipe beste lau urterako, eta batetik edo bestetik hain gutxi dugula espero. Ez goaz Kastillako esköletan zer erakusten duten miaztera, edo gure iritziak Andaluzian inposatzera. Bai ordea, Estatuak gure izenean hartzen dituen erabakiei, zikin direnean, frente egiteko. Gure izardiarekin lortzen dituztenetan, kontuak exijitzeko. Eusko alderdiak ez doaz Madrilerara alderdi bezala, baizik ere Nazioaren ordezkari gisa, beraien han egoteak zentzurik izanen badu. Botoa ba eusko alderdieri. Eta horietarik egokiena, bere alderdintasuna zokoratuz, Madrilen Nazio bihurtzeko gauza dela gehien azaltzen duena. Benetan errexa dugu aukera.

L A P h I T Z A

